

Organizačná štatistika

11.04.2023 | | Number of views:153028

Metodické vysvetlivky - vybrané ukazovatele

Právnická osoba je právna jednotka, ktorá má právnu subjektivitu bez ohľadu na to, ktoré osoby alebo inštitúcie ju vlastnia alebo sú jej členmi. Postavenie právnickej osoby upravuje zákon.

Fyzická osoba je právna jednotka vykonávajúca ekonomickú činnosť vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za podmienok ustanovených zákonom.

V registri organizácií sú evidované fyzické osoby podnikajúce podľa živnostenského zákona - **živnostníci**, fyzické osoby vykonávajúce ekonomickú činnosť podľa osobitných právnych predpisov - **slobodné povolania** a fyzické osoby vykonávajúce poľnohospodársku výrobu - **samostatne hospodáriaci roľníci**.

Podnik je právna jednotka (alebo kombinácia právnych jednotiek), ktorá tvorí organizačnú jednotku vyrábajúcu výrobky alebo poskytujúcu služby, ktorá má určitý stupeň rozhodovacej samostatnosti, najmä v otázkach používania svojich bežných zdrojov.

Inštitucionálna jednotka je základným ekonomickým rozhodovacím centrom, charakterizovaným uniformitou správania a rozhodovacou samostatnosťou pri plnení svojej hlavnej funkcie. Jednotka sa považuje za inštitucionálnu vtedy, ak má rozhodovaciu samostatnosť pri výkone svojej hlavnej funkcie a vedie úplné účtovníctvo.

Inštitucionálne jednotky sa zlučujú do skupín, ktoré sa nazývajú sektory, pričom niektoré z nich sú ďalej členené na subsektory. Každý zo sektorov alebo subsektorov zoskupuje inštitucionálne jednotky s podobným typom ekonomického správania. Inštitucionálne jednotky, ktoré sú trhovými výrobcami, sú zaradené do sektorov: Nefinančné korporácie, Finančné korporácie alebo Domácnosti.

Sektor nefinančných korporácií pozostáva z inštitucionálnych jednotiek, ktoré sú trhovými výrobcami a ktorých hlavná činnosť je produkcia výrobkov a nefinančných služieb.

Sektor finančných korporácií pozostáva z inštitucionálnych jednotiek, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním (finanční sprostredkovatelia) alebo pomocnými finančnými činnosťami (finančné pomocné inštitúcie).

Sektor domácností pokrýva jednotlivcov produkujúcich trhové výrobky a nefinančné alebo finančné služby, alebo jednotlivcov ako výrobcov výrobkov a nefinančných služieb výlučne pre vlastné konečné použitie.

Inštitucionálne jednotky, ktoré sú ostatnými netrhovými výrobcami, sú zaradené do sektorov: Verejná správa alebo Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam.

Sektor verejnej správy pozostáva z inštitucionálnych jednotiek, ktoré sú ostatnými netrhovými výrobcami, ktorých produkcia je určená pre individuálnu a kolektívnu spotrebu a je hlavne financovaná prostredníctvom povinných platieb realizovaných jednotkami patriacimi do iných sektorov, alebo z inštitucionálnych jednotiek zaoberajúcich sa prerozdeľovaním národného dôchodku a majetku.

Sektor neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam pozostáva z neziskových inštitúcií, ktoré sú samostatnými právnymi jednotkami a tiež súkromnými ostatnými netrhovými výrobcami.

Údaje prezentované v tabuľkách sa týkajú len tých právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov, ktoré sú v registri organizácií Štatistického úradu SR označené ako ekonomicky aktívne.

Zdrojom údajov je register organizácií Štatistického úradu Slovenskej republiky.